

Planul de Acțiuni 2026-2028

Structura fiecărui grup de cauze urmează aceeași logică: prezentarea tematicii și a statutului supravegherii, definirea obiectivului urmărit, indicarea calendarului de raportare, identificarea problemelor reținute de Comitetul de Miniștri și stabilirea acțiunilor, termenelor, indicatorilor și autorităților responsabile. Această structură permite urmărirea coerentă a progreselor și compararea măsurilor între grupurile de cauze.

Măsurile prezentate în continuare reflectă planurile de acțiuni transmise Comitetului de Miniștri și acțiunile recomandate prin deciziile acestuia. Pentru fiecare grup de cauze sunt indicate tematica, stadiul supravegherii, obiectivul procedural, calendarul raportărilor, problemele reținute de Comitet și acțiunile aferente. În sensul prezentului Program, termen scurt înseamnă anul 2026, termen mediu înseamnă anul 2027, iar termen lung înseamnă anul 2028.

1. Cauza *G.M. și alții v. Republica Moldova* (cererea nr. 44394/15, hotărâre definitivă din 22 februarie 2023)

Tematica: intervenții reproductive fără consimțământ asupra femeilor cu dizabilități intelectuale din centrele de plasament; garanții și mecanisme de plângere.

Obiectiv: Asigurarea respectării consimțământului liber, prealabil și informat al femeilor cu dizabilități intelectuale și psihosociale, prin pregătirea personalului medical și social, informarea beneficiarilor și funcționarea efectivă a mecanismelor de plângere și protecție judiciară. Se urmărește transferarea cauzei în procedura standard în decembrie 2026 și, în funcție de evaluarea CM-DH, încetarea supravegherii în iunie 2027.

Statut: Ultima examinare a cauzei de către CM a avut loc în iunie 2025 (decizia CM Del/Dec(2025)1531/H46-26)

Calendar:

- Iunie 2026: ultimul Plan de acțiuni al Guvernului;
- 1 octombrie 2026: prezentarea Planului actualizat al Guvernului privind măsurile generale realizate, inclusiv instruirea personalului medical și social, informarea beneficiarilor, funcționarea mecanismelor de plângere și garanțiile judiciare;
- Decembrie 2026: reluarea examinării cauzei de către CM-DH și, în funcție de progresele realizate, solicitarea transferării acesteia în procedura standard;
- Ianuarie-februarie 2027: realizarea eventualelor măsuri suplimentare indicate de CM-DH în decembrie 2026;
- Iunie 2027: termen-tintă pentru prezentarea unui Raport de acțiuni și solicitarea încetării supravegherii, sub rezerva realizării măsurilor restante și a evaluării CM-DH.

Autorități responsabile: Ministerul Justiției (MJ), Ministerul Sănătății (MS), Instituțiile medico-sanitare, Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS), Agenția pentru Gestionarea Serviciilor cu Specializare Înaltă (Agenția); Centrele de Plasament pentru persoane cu dizabilități, Guvernul, Parlamentul.

Parteneri de cooperare: Proiectul Consiliului Europei „Sprijin în implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova”.

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
1.1	Cadrul penal nu acoperă toate intervențiile invazive de control al nașterilor efectuate fără consimțământul liber și informat al persoanei.	Adoptarea proiectului de lege privind modificarea art. 160 din Codul penal („Efectuarea ilegală a sterilizării chirurgicale”), în vederea extinderii protecției penale împotriva intervențiilor invazive de control al nașterilor efectuate fără consimțământul liber și informat al persoanei.	Trimestrul IV 2026	Proiect de lege adoptat	În curs de realizare.	Ministerul Justiției; Parlamentul
1.2	Nu este clar dacă procedura adaptată de obținere a consimțământului, prevăzută de Protocolul clinic privind întreruperea sarcinii, se aplică și altor intervenții medicale invazive.	Clarificarea domeniului de aplicare a procedurii adaptate de obținere a consimțământului la alte măsuri de control al nașterilor și, dacă este necesar, ajustarea instrucțiunilor sau a protocoalelor relevante	Semestrul II 2026	Instrucțiunile sau protocoalele relevante completate, dacă este necesar.	Ministerului Sănătății i-a fost solicitată informațiile necesare.	Ministerul Sănătății
1.3	Garanțiile judiciare aplicabile intervențiilor medicale efectuate fără consimțământul liber, prealabil și informat al persoanelor cu dizabilități intelectuale nu au fost suficient clarificate.	Clarificarea garanțiilor judiciare aplicabile unor asemenea intervenții, inclusiv a condițiilor în care persoana interesată sau reprezentantul acesteia poate solicita controlul judecătoresc înainte sau după efectuarea intervenției, și prezentarea exemplelor relevante din practica judiciară, dacă acestea există.	Semestrul II 2026	Informații prezentate CM privind garanțiile judiciare aplicabile și exemple relevante din practica judiciară, dacă acestea există.	Ministerului Sănătății i-a fost solicitată informațiile necesare.	Ministerul Sănătății
1.4	Este necesară instruirea personalului medical și social privind procedura de obținere a consimțământului liber, prealabil și informat al persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale.	Elaborarea și desfășurarea activităților de instruire a personalului medical și social privind procedura de obținere a consimțământului liber, prealabil și informat.	Trimestrul IV 2026	Programe și calendare de instruire elaborate, activități de instruire inițiate.	În curs de realizare.	Ministerului Sănătății; Ministerului Muncii și Protecției Sociale; Agenția pentru Gestionarea Serviciilor cu

						Specializare Înaltă
1.5	Funcționarea practică, accesibilitatea și confidențialitatea mecanismelor de plângere din centrele de plasament nu sunt suficient documentate.	Consolidarea mecanismului de plângere, colectarea și prezentarea datelor privind plângerile primite prin intermediul Serviciului telefonic gratuit pentru persoane cu dizabilități, cutiile pentru plângeri și alte mecanisme. Prezentarea exemplelor de soluționare și a măsurilor adoptate în urma recomandărilor Avocatului Poporului și ale Consiliului pentru prevenirea torturii.	Octombrie 2026	Aprobarea Ordinului Agenției pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă cu privire la aprobarea mecanismului de depunere și examinare a plângerilor. Date centralizate, exemple de examinare a plângerilor și informații privind măsurile adoptate. Sporirea vizibilității mecanismelor de plângere. Confirmarea expresă dacă au fost înregistrate plângeri privind intervenții medicale neconsimțite.	Realizată parțial. Mecanismele existente au fost descrise, însă lipsesc date suficiente și exemple care să demonstreze funcționarea lor efectivă.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă; Centrele de plasament
1.6	Este necesară prezentarea unor informații suplimentare privind informarea periodică și într-o formă accesibilă a beneficiarilor centrelor de plasament despre drepturile lor și mecanismele de plângere.	Organizarea sesiunilor periodice de informare și elaborarea materialelor adaptate nivelului de înțelegere al beneficiarilor.	Octombrie 2026	Calendar aprobat și activități de informare desfășurate în centrele de plasament.	Autoritățile responsabile urmează să prezinte informații despre activitățile realizate sau planificate.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă; Centrele de plasament
1.7	Situația actuală a reclamanților trebuie actualizată.	Prezentarea informațiilor actualizate despre situația actuală a reclamanților.	Octombrie 2026	Informații actualizate și documentate privind situația fiecărei reclamante.	În curs de actualizare. Informațiile urmează să fie prezentate de către instituțiile competente.	Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă; Centrul de Plasament Bălți

2. Cauza Özdil și alții v. Republica Moldova (cererea nr. 42305/18, hotărârea definitivă din 11 septembrie 2019)

Tematica: transferul extralegal al celor cinci reclamânți din Republica Moldova în Turcia, cu eludarea garanțiilor prevăzute de dreptul intern și internațional; afectarea vieții private și de familie a reclamantilor (Articolele 5 § 1 și 8 din Convenție).

Obiectiv: : Întreprinderea tuturor măsurilor în procedurile penale cu privire la fostul Director SIS vizat, precum și a factorilor politici implicați, finalizarea clarificării situației reclamantului Yasin Özdil, consolidarea controlului parlamentar asupra SIS și transmiterea unui mesaj politic de toleranță zero față de detențiile arbitrare și transferurile extralegale. Se urmărește crearea premiselor pentru încetarea supravegherii până la sfârșitul anului 2028, sub rezerva progreselor realizate și a evaluării CM-DH.

Statut: ultima examinare a cauzei de către Comitetul de Miniștri a avut loc în martie 2026 (decizia CM/Del/Dec(2026)1553/H46-27)

Calendar:

- Până la 12 septembrie 2026: prezentarea de către Guvern a informațiilor actualizate către CM privind:
 - (i) demersurile diplomatice referitoare la situația reclamantului Yasin Özdil și posibilitatea transferării executării pedepsei în Republica Moldova, dacă acesta dorește;
 - (ii) stadiul procedurilor penale împotriva fostului director al Serviciului de Informații și Securitate;
 - (iii) rezultatele concrete ale investigației privind implicarea altor funcționari de rang înalt;
 - (iv) elaborarea și adoptarea Regulamentului privind activitatea Subcomisiei parlamentare de monitorizare a Serviciului de Informații și Securitate;
 - (v) transmiterea unui mesaj de la cel mai înalt nivel politic privind toleranța zero față de detențiile arbitrare și transferurile extralegale;
- Până la sfârșitul anului 2028: finalizarea măsurilor restante și prezentarea unui Raport de acțiuni în vederea încetării supravegherii, sub rezerva evaluării CM-DH.

Autorități responsabile: Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe, Procuratura Generală, Parlamentul, Președinția, Serviciul de Informații și Securitate și instanțele naționale.

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
2.1	CM nu dispune de informații actualizate privind situația reclamantului Yasin Özdil și posibilitatea transferării executării pedepsei sale în Republica Moldova, dacă acesta își exprimă o asemenea dorință.	Continuarea demersurilor diplomatice pentru obținerea informațiilor actualizate privind situația reclamantului Yasin Özdil și facilitarea transferării executării pedepsei sale în Republica Moldova, dacă acesta își exprimă o asemenea dorință.	Semestrul II 2026	Informații actualizate privind situația reclamantului și demersurile întreprinse, prezentate CM-DH.	În curs de realizare. Informațiile privind demersurile diplomatice urmează să fie prezentate de autoritățile responsabile.	Ministerul Afacerilor Externe

2.2	Procedura penală împotriva fostului director al Serviciului de Informații și Securitate nu a fost soluționată definitiv.	Formularea scrisorii către Consiliul Superior al Magistraturii cu privire la necesitatea notificării caracterului prioritar al examinării cauzei, în adresa instanței relevante.	Septembrie 2026	Informații privind evoluția procedurii.	În curs de realizare.	Agentul guvernamental Consiliul Superior al Magistraturii;
2.3	Investigația privind implicarea eventuală a unor funcționari de rang înalt nu a clarificat integral circumstanțele cauzei.	Formularea interpelărilor către Procuratura Generală cu privire la necesitatea notificării caracterului prioritar al examinării cauzei.	Semestrul II 2026	Informații privind rezultatele concrete și evoluția investigației	În curs de realizare.	Procuratura Generală
2.4	Regulamentul privind activitatea subcomisiei parlamentare pentru controlul acțiunilor și competențelor Serviciului de Informații și Securitate nu este finalizat și adoptat.	Formularea scrisorii către Comisia securitate națională, apărare și ordine publică în vederea obținerii informațiilor cu privire la stadiul instituirii controlului parlamentar asupra activității și acțiunilor SIS.	Semestrul II 2026	Fortificarea controlului parlamentar asupra activității SIS	În curs de realizare.	Parlamentul/ Comisia securitate națională, apărare și ordine publică
2.5	Lipsa unui mesaj clar la cel mai înalt nivel politic cu privire la inacceptabilitatea absolută și „toleranța zero” față de detenția arbitrară și transferurile extralegale	Pe 9 septembrie 2026 a fost transmis public în ședința Comisiei juridice, numiri și imunități mesajul privind inacceptabilitatea absolută și „toleranța zero” față de detenția arbitrară și transferurile extralegale, de către Președinta Comisiei (a se vedea aici)	Septembrie 2026	Transmiterea mesajului	Publicarea în mass-media a mesajului	Parlament;

3.1	Este necesară prezentarea informațiilor actualizate privind rezultatul procedurii judiciare inițiate de reclamanta din cauza <i>Machina</i>.	Informarea CM-DH despre decizia definitivă a Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024, prin care s-a constatat că reclamanta a fost deținută în condiții contrare Articolului 3 din Convenție. Solicitarea încetării supravegherii măsurilor individuale.	Până la 2 octombrie 2026.	Decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2024. Solicitarea încetării supravegherii măsurilor individuale în cauza <i>Machina</i> .	În curs de realizare.	Agentul guvernamental
3.2	Sunt necesare informații actualizate privind starea actuală a reclamantului <i>Nițu</i> și asistența psihologică și psihiatrică acordată în detenție.	Prezentarea informațiilor documentate privind starea actuală a reclamantului <i>Nițu</i> și asistența acordată, inclusiv tratamentul psihiatric, monitorizarea medicală și activitățile terapeutice și de reabilitare adaptate necesităților sale.	Până la 2 octombrie 2026.	Informații medicale actualizate și plan individualizat de asistență prezentate CM-DH.	În curs de actualizare. Informațiile și documentele relevante urmează să fie prezentate de către Administrația Națională a Penitenciarelor	Administrația Națională a Penitenciarelor; Ministerul Justiției
3.3	Este necesară clarificarea situației privind plata satisfacției echitabile acordate în cauza <i>Platon</i>.	Informarea CM-DH despre măsurile întreprinse pentru plata satisfacției echitabile și despre procedura judiciară pendinte.	Până la 2 octombrie 2026. Actualizarea informațiilor după soluționarea definitivă a contestației.	Informații prezentate CM-DH privind situația plății și procedura judiciară pendinte.	În curs de realizare. Suma a fost depusă într-un cont special, iar transferarea acesteia reclamantului depinde de soluționarea contestației împotriva măsurii aplicate de executorul judecătoresc.	Agentul guvernamental
Măsurile Generale						
3.4	Accreditarea Spitalului penitenciar nr. 16, conform rolului stabilit pentru acesta, precum și acreditarea unităților medicale din celelalte penitenciare	Elaborarea și implementarea unui plan etapizat de acreditare, care să stabilească măsurile, termenele și responsabilitățile pentru fiecare instituție.	2026-2028, potrivit calendarului care urmează să fie aprobat.	Plan de acreditare aprobat și implementat; certificate de acreditare obținute pentru cele trei unități medicale.	De confirmat în procesul de coordonare. Autoritățile responsabile urmează să prezinte planul etapizat și calendarul acreditării.	Ministerul Justiției; Ministerul Sănătății; Administrația Națională a Penitenciarelor; autoritatea competentă în domeniul

						acreditării
3.5	Insuficiența personalului medical în instituțiile penitenciare.	Evaluarea situației posturilor vacante și prezentarea măsurilor întreprinse sau planificate pentru recrutarea și menținerea personalului medical.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Analiză privind posturile medicale vacante și măsurile necesare pentru recrutarea și menținerea personalului, elaborată.	De confirmat în procesul de coordonare cu autoritățile responsabile.	Ministerul Justiției; Ministerul Sănătății; Administrația Națională a Penitenciarelor
3.6	Accesul insuficient al persoanelor deținute la asistență psihiatrică, inclusiv din cauza disponibilității reduse a medicilor psihiatri în instituțiile penitenciare.	Prezentarea situației privind disponibilitatea medicilor psihiatri în fiecare instituție penitenciară și identificarea măsurilor necesare pentru asigurarea accesului persoanelor deținute la servicii psihiatrice.	Octombrie 2026. Acțiune continuă.	Situație actualizată prezentată pentru fiecare penitenciar și măsuri adoptate pentru asigurarea accesului la servicii psihiatrice.	Autoritățile urmează să prezinte date privind disponibilitatea medicilor psihiatri și accesul persoanelor deținute la serviciile necesare.	Administrația Națională a Penitenciarelor, Agentul guvernamental
3.7	Echivalența serviciilor medicale din mediul penitenciar monitorizată continuu și asigurată.	Prezentarea situației existente privind serviciile medicale, tratamentele și medicamentele accesibile persoanelor private de libertate și monitorizarea, în perioada 2026–2028, a implementării măsurilor scadente din Foaia de parcurs aprobată pentru integrarea serviciilor medicale penitenciare în sistemul public de sănătate, relevante pentru echivalența îngrijirilor, cu raportarea distinctă a progreselor, lacunelor, resurselor și riscurilor pentru continuitatea tratamentului	Octombrie 2026 – situația inițială și tabelul de corespondență dintre acțiunea Programului și măsurile Foii de parcurs aprobate; ulterior – realizarea și raportarea reperelor scadente în anii 2027–2028, potrivit termenelor stabilite în Foaia de parcurs.	Lista serviciilor medicale, tratamentelor și medicamentelor prezentată; măsurile necesare și calendarul implementării acestora stabilite în procesul de coordonare.	În curs de actualizare. Informațiile privind serviciile acoperite, procedurile de acces și finanțarea urmează să fie confirmate de autoritățile responsabile.	Ministerul Sănătății – coordonator pentru integrarea în sistemul public, standardele medicale, pachetul de servicii și indicatorii de echivalență; Ministerul Justiției – coordonator al componentei execuțional-penale și al modificărilor normative;

			Evaluarea transferului integral și a sustenabilității se raportează la termenele ulterioare prevăzute de aceasta			Cancelaria de Stat – monitorizarea mecanismului, potrivit Foii de parcurs; CNAM, Ministerul Finanțelor, ANSP și CNEAS – potrivit atribuțiilor și măsurilor aprobate; ANP – date, suport non-clinic, securitate, escortare, acces, inventariere și implementarea măsurilor care îi sunt atribuite expres până la transfer.”
3.8	Aplicarea în penitenciare a regimurilor alimentare prescrise medical persoanelor deținute nu este suficient documentată.	Colectarea și prezentarea informațiilor privind asigurarea regimurilor alimentare prescrise medical și monitorizarea aplicării acestora în penitenciare.	Octombrie 2026. Acțiune continuă	Informații documentate prezentate privind asigurarea și monitorizarea aplicării regimurilor alimentare prescrise medical în penitenciare.	De confirmat în procesul de coordonare. Informațiile actualizate urmează să fie prezentate de Administrația Națională a Penitenciarelor.	Administrația Națională a Penitenciarelor
3.9	Efectivitatea remediei intern aplicabil plângerilor privind asistența medicală inadecvată în detenție nu este suficient demonstrată prin date și exemple	Colectarea și prezentarea informațiilor privind funcționarea remediei în practică, inclusiv a datelor despre plângerile examinate și soluțiile adoptate.	Octombrie 2026	Exemple relevante din practica națională prezentate, care permit evaluarea	De confirmat în procesul de coordonare. Exemplele relevante din practica națională urmează să fie colectate	Ministerul Justiției Agenția Digitalizare în Justiție și

	din practica națională.			accesibilității și efectivității remediului.	de la CSM și Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească	Administrare Judecătorească Curtea Supremă de Justiție Curțile de Apel
3.10	Aplicarea în practică a mecanismului liberării din motive medicale a persoanelor aflate în arest preventiv nu este suficient clarificată.	Prezentarea exemplelor de practică judiciară privind aplicarea mecanismului liberării din motive medicale în cazul persoanelor aflate în arest preventiv.	Octombrie 2026	Exemple relevante de jurisprudență identificate și prezentate CM-DH.	Practica judiciară relevantă urmează să fie identificată cu sprijinul autorităților competente.	Administrația Națională a Penitenciarelor; Consiliul Superior al Magistraturii
3.11	Riscul ca aplicarea succesivă a sancțiunilor disciplinare să conducă la restrângerea îndelungată, de facto, a vizitelor familiale.	Prezentarea cadrului normativ și a datelor anonimizate disponibile privind aplicarea art. 246 și 246 ¹ din Codul de executare, inclusiv a criteriilor de individualizare a sancțiunilor și a situațiilor de aplicare succesivă care au influențat exercitarea dreptului la întrevăderi; monitorizarea periodică a practicii și evaluarea riscului unor restrângeri îndelungate de facto ale contactelor familiale	Octombrie 2026 – informația normativă și datele disponibile pentru perioada de referință indicată; ulterior – raportare semestrială în anii 2027–2028, după acumularea unei practici suficiente pentru evaluare	Informații și exemple practice prezentate privind individualizarea sancțiunilor disciplinare și impactul aplicării succesive a acestora asupra vizitelor familiale.	În curs de realizare. Cadrul normativ a fost modificat, iar aplicarea practică a noilor prevederi urmează să fie documentată.	Administrația Națională a Penitenciarelor – pentru datele și practica administrată; Ministerul Justiției – pentru concluziile de politică execuțional-penală și eventualele intervenții normative.

4. Grupul I.D.

Cauza I.D. (cererea nr. 47203/06, definitivă din 11 aprilie 2011)

Tematica: condiții materiale inadecvate de detenție și lipsa unor remedii interne efective

Obiectiv: Asigurarea aplicării uniforme și prompte a remediilor compensatoriu și preventiv și îmbunătățirea condițiilor materiale de detenție prin reducerea supraaglomerării, implementarea unei politici naționale în domeniu și continuarea cu prioritate a construcției noului penitenciar din Chișinău. În funcție de progresele realizate și de evaluarea CM-DH, se urmărește transferarea grupului în procedura standard și crearea premiselor pentru încetarea ulterioară a supravegherii.

Statut: ultima examinare a grupului de către CM a avut loc în decembrie 2024 (decizia CM/Del/Dec(2024)1514/H46-25). Toate măsurile individuale au fost închise.

Calendar:

- Până la următoarea raportare către CM-DH: prezentarea clarificărilor privind aplicarea remediilor compensatoriu și preventiv persoanelor aflate în arest preventiv și celor condamnate la detențiune pe viață, însoțite de jurisprudență și date statistice relevante. Clarificările vor ține cont și de Decizia de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 141 din 13 august 2026).
- Până la următoarea raportare către CM-DH: prezentarea măsurilor adoptate pentru aplicarea uniformă a remediei compensatoriu și reducerea duratei examinării plângerilor privind condițiile de detenție;
- Trimestrul I al anului 2027 termen propus: adoptarea Strategiei naționale și a Planului de acțiuni pentru combaterea supraaglomerării în penitenciare; Termenul urmează să fie confirmat de către autoritățile responsabile;
- În perioada 2027-2028: implementarea Strategiei și a Planului de acțiuni, cu monitorizarea populației penitenciare și a nivelului de supraaglomerare, în special în penitenciarele nr. 11 și nr. 13;
- Conform calendarului revizuit al proiectului: continuarea cu prioritate a construcției noului penitenciar din Chișinău și prevenirea unor noi întârzieri.
- Până la sfârșitul anului 2028: evaluarea progreselor și, dacă măsurile realizate răspund cerințelor CM-DH, prezentarea unui Raport de acțiuni în vederea transferării grupului în procedura standard sau a încetării supravegherii.

Autorități responsabile: Ministerul Justiției, Administrația Națională a Penitenciarelor, Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea Supremă de Justiție, Ministerul Finanțelor și Guvernul.

Partener de cooperare: Proiectul Consiliului Europei „Consolidarea sistemelor penitenciare și de probațiune, asigurarea asistenței medicale și tratamentul pacienților în instituțiile închise din Republica Moldova (Continuare, 2025–2028)”.

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
-----	-------------------------	----------	---------------------	------------------------	--------------------	-------------------------

4.1	Aplicarea remediului compensatoriu nu este suficient clarificată în cazul persoanelor aflate în arest preventiv și al persoanelor condamnate la detențiune pe viață, inclusiv referitor la forma compensației aplicabile și condițiile exercitării acțiunii civile.	Clarificarea aplicării remediului compensatoriu în cazul persoanelor aflate în arest preventiv, inclusiv atunci când procesul penal a încetat, precum și a formei compensației aplicabile. Clarificarea condițiilor în care persoanele condamnate la detențiune pe viață pot exercita acțiunea civilă, inclusiv dacă aceasta presupune constatarea prealabilă a unor condiții de detenție contrare Articolului 3 din Convenție. Prezentarea exemplelor relevante din jurisprudența națională.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Informații privind domeniul de aplicare a remediului și exemple relevante din jurisprudența națională prezentate CM-DH.	În curs de realizare.	Consiliul Superior al Magistraturii; Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească
4.2	Unele aspecte procedurale ale remediului compensatoriu sunt interpretate și aplicate neuniform în practica judiciară.	Analiza practicii judiciare privind termenul de depunere a plângerii, calcularea compensației, repartizarea sarcinii probei și alte aspecte procedurale ale remediului compensatoriu, precum și examinarea necesității formulării unor orientări sau recomandări pentru aplicarea uniformă a acestuia.	Analiza practicii judiciare până la următoarea comunicare către CM-DH. Termenul eventualelor măsuri ulterioare va fi stabilit după coordonarea cu autoritățile competente.	Analiză a practicii judiciare realizată și, dacă se constată necesitatea, recomandări formulate de către autoritățile competente.	De confirmat în procesul de coordonare. Practica judiciară relevantă și eventualele divergențe de interpretare urmează să fie examinate de autoritățile competente.	CSJ, curțile de apel și CSM, în limitele competențelor
4.3	Întârzieri în examinarea plângerilor privind condițiile de detenție.	Evaluarea volumului de activitate și a duratei examinării plângerilor privind condițiile de detenție, precum și identificarea măsurilor practice necesare pentru reducerea întârzierilor.	Evaluarea inițială, până la următoarea comunicare către CM-DH. Implementarea eventualelor măsuri, conform termenelor stabilite în procesul de coordonare cu autoritățile responsabile.	Date privind volumul de activitate și durata examinării plângerilor colectate și analizate; eventuale măsuri de eficientizare identificate în baza rezultatelor analizei.	De confirmat în procesul de coordonare. Datele privind numărul plângerilor și durata examinării acestora urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească; Consiliul Superior al Magistraturii.

4.4	Rata populației penitenciare rămâne ridicată, iar Penitenciarele nr. 11 și nr. 13 continuă să fie afectate de supraaglomerare.	Constituirea unui mecanism interinstituțional pentru identificarea cauzelor supraaglomerării în Penitenciarele nr. 11 și nr. 13 și pentru stabilirea unor măsuri ținute, potrivit competențelor fiecărei autorități. Măsurile vor viza, după caz, utilizarea alternativelor la arest, examinarea cu celeritate a cauzelor persoanelor deținute, transmiterea promptă a actelor necesare executării hotărârilor definitive, utilizarea justificată a videoconferinței, limitarea transferurilor procesuale nejustificate, gestionarea operativă a populației penitenciare și îmbunătățirea condițiilor materiale.	În termen de 30 de zile de la aprobarea Programului: constituirea mecanismului și aprobarea mandatului. În termen de 60 de zile de la constituire: realizarea analizei comune și stabilirea situației de referință. În termen de 90 de zile: aprobarea măsurilor, indicatorilor și calendarului pentru anii 2027–2028. Implementarea și raportarea se vor realiza trimestrial pe durata Programului.	Date privind populația penitenciară, capacitatea și gradul de ocupare prezentate periodic; măsuri ținute și termene de implementare stabilite în procesul de coordonare.	De confirmat în procesul de coordonare. Datele privind capacitatea și gradul de ocupare, precum și măsurile planificate, urmează să fie prezentate de Administrația Națională a Penitenciarelor.	Administrația Națională a Penitenciarelor; Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Consiliul Superior al Magistraturii; Ministerul Finanțelor
4.5	Strategia națională și Planul de acțiuni pentru combaterea supraaglomerării în penitenciare nu sunt încă aprobate.	Preluarea oficială și evaluarea proiectului elaborat cu sprijinul Consiliului Europei, stabilirea formei documentului de politici și actualizarea analizei de situație, a acțiunilor, termenelor, responsabililor, indicatorilor și costurilor. Ulterior, proiectul va fi supus consultării și avizării interinstituționale, definitivat și promovat spre aprobare de Guvern. După aprobare, fiecare autoritate va implementa și raporta acțiunile care îi revin potrivit competențelor.	În termen de 30 de zile de la aprobarea Programului: stabilirea formei documentului de politici și preluarea oficială a proiectului. În următoarele 60 de zile: actualizarea documentului și consultarea tehnică. Ulterior: avizarea interinstituțională, definitivarea și promovarea proiectului spre aprobare.	Strategie și Plan de acțiuni aprobate; progrese în implementarea măsurilor documentate și raportate conform calendarului aprobat.	În curs de realizare. Proiectele Strategiei și Planului de acțiuni au fost elaborate cu sprijinul Consiliului Europei. Etapa actuală a promovării și termenul aprobării urmează să fie confirmate de autoritățile responsabile.	Ministerul Justiției; Administrația Națională a Penitenciarelor; Guvernul; Procuratura Generală; Consiliul Superior al Magistraturii; Ministerul Finanțelor; Oficiul Avocatului Poporului și, după caz, organizații ale societății civile și parteneri de dezvoltare

4.6	Proiectul de construcție a noului penitenciar din Chișinău înregistrează întârzieri.	Finalizarea demersurilor instituționale necesare reorganizării mecanismului de implementare, stabilirea calendarului revizuit și continuarea cu prioritate a proiectului.	Stabilirea calendarului revizuit, după finalizarea demersurilor instituționale în curs. Continuarea proiectului conform termenelor prevăzute în calendarul revizuit.	Demersuri instituționale finalizate, mecanism de implementare stabilit, calendar revizuit aprobat și progrese în realizarea proiectului raportate.	În curs de realizare. A fost inițiată procedura de încetare a Acordului cu UNOPS, iar proiectul Amendamentului nr. 3 la Acordul-cadru de împrumut cu Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei este în curs de elaborare și examinare.	Ministerul Justiției; Unitatea de implementare a proiectului; Ministerul Finanțelor; Guvernul.
4.7	Condițiile materiale de detenție necesită îmbunătățiri în continuare, iar aplicarea noilor norme privind alimentația și igiena în penitenciare trebuie documentată.	Raportarea anuală a măsurilor efectiv realizate pentru îmbunătățirea condițiilor materiale, alimentației, igienei, dotării și infrastructurii instituțiilor penitenciare, cu indicarea obiectivelor finanțate, a lucrărilor și achizițiilor executate, a surselor de finanțare și a rezultatelor obținute; identificarea și prioritizarea necesităților pentru perioadele următoare; fundamentarea și înaintarea, prin Ministerul Justiției, a propunerilor în procesul bugetar anual; realizarea altor studii, servicii de proiectare, achiziții și lucrări numai pentru obiectivele pentru care finanțarea a fost aprobată prin legea bugetară anuală sau din alte surse legal identificate.	Anual, în perioada 2026–2028 – raportarea măsurilor realizate în perioada de referință, în termenele stabilite pentru raportarea asupra Programului; identificarea necesităților și înaintarea propunerilor de finanțare – potrivit calendarului bugetar; implementarea intervențiilor aprobate – pe parcursul fiecărui an bugetar, în limita alocațiilor disponibile și conform procedurilor de achiziție și contractelor încheiate.	Evaluări ale infrastructurii realizate; lucrări prioritare executate conform calendarelor și alocărilor aprobate; informații documentate privind aplicarea normelor referitoare la alimentație și igienă prezentate.	De confirmat în procesul de coordonare. Autoritățile responsabile urmează să prezinte informații privind evaluările și lucrările realizate, resursele alocate și aplicarea noilor norme.	Administrația Națională a Penitenciarelor; Ministerul Justiției; Ministerul Finanțelor.

5. Grupul V.I.

Cauze: V.I. (nr. 38963/18, hotărâre definitivă din 26 iunie 2024);

Clipea și Grosu (nr. 39468/17, hotărâre definitivă din 19 februarie 2025).

Tematica: internare și tratament psihiatric fără necesitate medicală dovedită; constrângere chimică; investigații ineficiente; discriminare bazată pe dizabilitate intelectuală; condiții materiale necorespunzătoare la Spitalul de Psihiatrie Codru.

Obiectiv: Finalizarea măsurilor individuale restante și demonstrarea aplicării efective a garanțiilor privind internarea și tratamentul psihiatric, investigarea relor tratamente, prevenirea discriminării și condițiile materiale de spitalizare, în vederea încetării supravegherii grupului de cauze.

Statut: Grup de cauze recent constituit, aflat la etapa inițială a supravegherii de către CM-DH. Prima examinare a grupului de către CM a avut loc în martie 2025 (CM/Del/Dec(2025)1521/H46-23).

Calendar:

- Iunie 2026: prezentarea ultimului Plan de acțiuni al Guvernului;
- Septembrie 2026: reluarea examinării grupului și adoptarea unei decizii de către CM-DH, care va stabili măsurile restante și următorul termen de raportare;
- După adoptarea deciziei CM DH din septembrie 2026: actualizarea Planului de acțiuni, stabilirea etapelor de implementare și a termenelor pentru fiecare autoritate responsabilă;
- Pe parcursul anului 2027: implementarea măsurilor solicitate prin noua decizie CM DH și raportarea progreselor documentate. În cauza V.I., autoritățile vor informa CM-DH despre acțiunile de urmărire penală efectuate, rezultatele obținute și eventualele impedimente, fără stabilirea anticipată a unui termen pentru finalizarea investigației;
- În funcție de progresele realizate și de evaluarea CM-DH: examinarea posibilității de a solicita transferarea grupului în procedura standard;
- Până în anul 2028: continuarea măsurilor restante și, dacă cerințele CM-DH sunt îndeplinite, prezentarea unui Raport de acțiuni în vederea încetării supravegherii.

Autorități responsabile: PG, MMPS, MS, instituțiile psihiatrice, ATAS.

Parteneri cooperare: Proiectul Consiliului Europei „Consolidarea sistemelor penitenciare și de probațiune, asigurarea asistenței medicale și tratamentul pacienților în instituțiile închise din Republica Moldova (Continuare, 2025-2028)”.

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
Măsurile Individuale						
	<u>Cauza V.I.:</u> Investigația penală redeschisă este	Continuarea investigației penale și informarea CM despre acțiunile de urmărire	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la	Informații actualizate	În curs de realizare.	Procuratura Generală

5.1	pendinte. Redeschiderea celorlalte aspecte ale cauzei nu mai este posibilă din cauza intervenirii prescripției.	penală efectuate, rezultatele obținute și eventualele impedimente, precum și despre motivele care împiedică redeschiderea celorlalte aspecte ale cauzei.	reuniunea din septembrie 2026.	privind evoluția investigației și imposibilitatea redeschiderii celorlalte aspecte ale cauzei, prezentate CM-DH.		
5.2	<u>Cauza Clipea și Grosu:</u> Potrivit Procuraturii redeschiderea investigației nu mai este considerată posibilă. CM urmează să fie informat despre motivele acestei imposibilități, situația actuală a reclamanților și garanțiile aplicate în cadrul tratamentului psihiatric.	Prezentarea către CM-DH a concluziilor motivate privind imposibilitatea redeschiderii investigației și a informațiilor actualizate despre situația reclamanților, caracterul voluntar al internărilor și garanțiile aplicate în cadrul tratamentului psihiatric.	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026.	Concluzii motivate privind imposibilitatea redeschiderii investigației și informații actualizate despre situația fiecărui reclamant, prezentate CM-DH.	În curs de actualizare. Informațiile despre situația reclamanților și tratamentul de care beneficiază urmează să fie confirmate de autoritățile competente.	Procuratura Generală; Ministerul Sănătății; Spitalul Clinic de Psihiatrie Codru din mun. Chișinău
Măsurile Generale						
5.3	Garanțiile aplicabile internării și tratamentului psihiatric al copiilor cu dizabilități intelectuale lipsiți de îngrijire părintească nu sunt suficient clarificate, în special sub aspectul participării copilului și al luării în considerare a opoziției sale.	Analiza procedurilor aplicabile internării și tratamentului psihiatric al copiilor și clarificarea garanțiilor privind participarea acestora, luarea în considerare a opoziției lor, evaluarea interesului superior, reevaluarea consimțământului la împlinirea vârstei de 16 ani și confirmarea necesității terapeutice. Examinarea necesității	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026. Eventualele măsuri ulterioare, conform termenelor coordonate cu autoritățile responsabile.	Analiza procedurilor realizată, garanțiile aplicabile clarificate și necesitatea unor eventuale modificări stabilite.	Procedurile aplicabile și practica instituțiilor psihiatrice urmează să fie examinate de autoritățile	Ministerul Sănătății; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; instituțiile psihiatrice; Agențiile Teritoriale de Asistență Socială, Direcția

		completării procedurilor aplicabile.			competente.	generală pentru protecția drepturilor copilului din Chișinău; Direcția principală a sănătății și protecției sociale din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia; structurile teritoriale de asistență socială competente
5.4	Cadrul normativ și practica privind constrângerea chimică, revizuirea periodică a internării și tratamentul nevoluntar, precum și accesul la control judiciar necesită clarificări suplimentare.	Evaluarea conformității cadrului normativ secundar cu Legea nr. 114/2024 și clarificarea modului de aplicare a garanțiilor privind constrângerea chimică, revizuirea periodică independentă și accesul pacientului la control judiciar. Examinarea necesității ajustării cadrului normativ și a practicii existente.	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026. Eventualele măsuri ulterioare, conform termenelor stabilite în urma evaluării și coordonării cu autoritățile responsabile.	Concluzii privind conformitatea cadrului normativ secundar cu Legea nr. 114/2024 și informații privind aplicarea în practică a garanțiilor relevante, prezentate CM-DH; măsurile necesare identificate, după caz.	De confirmat în procesul de coordonare. Cadrul normativ secundar și practica relevantă urmează să fie examinate de autoritățile responsabile.	Ministerul Sănătății; instituțiile psihiatrice.

5.5	Modul de aplicare a procedurii în situațiile de conflict de interese dintre copilul aflat în grija statului și reprezentantul său legal, în contextul internării sau tratamentului psihiatric, nu este suficient documentat.	Prezentarea informațiilor privind identificarea și notificarea conflictelor de interese, desemnarea unui reprezentant independent, precum și consemnarea și luarea în considerare a opiniei copilului. Prezentarea exemplelor practice disponibile.	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026.	Informații privind procedura aplicabilă și exemple practice relevante prezentate CM-DH.	De confirmat în procesul de coordonare. Informațiile și exemplele relevante urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Ministerul Sănătății; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; instituțiile psihiatrice; Agențiile Teritoriale de Asistență Socială, Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului din Chișinău; Direcția principală a sănătății și protecției sociale din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia; structurile teritoriale de asistență socială competente
5.6	Informațiile prezentate în ultimul Plan de acțiuni nu sunt suficiente pentru evaluarea funcționării în practică a mecanismului de despăgubire și a mecanismelor de monitorizare și de plângere din instituțiile psihiatrice, inclusiv a accesibilității acestor mecanisme pentru copii și a confidențialității plângerilor.	Prezentarea cadrului aplicabil, a datelor și a exemplelor practice privind cererile de despăgubire, monitorizarea instituțiilor psihiatrice, examinarea plângerilor și sesizarea organelor de urmărire penală în cazul suspiciunilor de rele tratamente.	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026.	Date și exemple privind funcționarea mecanismului de despăgubire și a mecanismelor de monitorizare și de plângere, prezentate CM-	Datele privind cererile, plângerile, sesizările și rezultatele examinării acestora urmează să fie colectate de la	Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; instituțiile psihiatrice; Consiliul Superior al Magistraturii

				DH.	autoritățile competente.	
5.7	CM-DH nu dispune de informații suficiente pentru evaluarea efectivității investigațiilor penale privind internarea, tratamentul și presupusele rele tratamente în context psihiatric.	Colectarea și prezentarea informațiilor privind plângerile înregistrate, investigațiile inițiate și soluțiile adoptate, precum și organizarea și documentarea activităților de instruire relevante pentru organele de urmărire penală.	Conform termenului de raportare care va fi stabilit de CM-DH la reuniunea din septembrie 2026. Ulterior, colectarea datelor și desfășurarea instruirilor, acțiuni continue.	Date statistice și informații privind investigațiile și soluțiile adoptate, prezentate CM-DH; activități de instruire desfășurate și documentate.	Datele privind plângerile, investigațiile și soluțiile adoptate, precum și informațiile despre instruirile desfășurate sau planificate urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Procuratura Generală; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Sănătății; Institutul Național al Justiției

6. Grupul T.M. și C.M.

Cauze: T.M. și C.M. (nr. 26608/11, hotărâre definitivă din 28 aprilie 2014);

Vieru (nr. 17106/18, hotărâre definitivă 19 februarie 2025)

Tematica: violența în familie

Obiectiv: Finalizarea măsurilor individuale în cauza *Vieru* și consolidarea răspunsului autorităților la violența în familie, prin evaluarea uniformă a riscurilor, examinarea efectivă a plângerilor, colectarea integrată a datelor, evaluarea cadrului sancționator și instruirea profesioniștilor. Se urmărește crearea premiselor pentru încetarea supravegherii grupului la examinarea CM-DH din 2028, sub rezerva progreselor realizate.

Statut: ultima examinare a grupului de către CM a avut loc în ianuarie 2026 (decizia CM/Del/Dec(2026)1563/H46-23.) CM închis supravegherea măsurilor individuale în cauza *Luca*.

Calendar:

- Până la 1 noiembrie 2026: prezentarea către CM a informațiilor actualizate privind măsurile individuale în cauza *Vieru* și dacă evoluțiile permit, solicitarea închiderii supravegherii măsurilor individuale;
- În anul 2028: reluarea examinării grupului de cauze de către CM-DH. În funcție de progresele realizate și de evaluarea CM-DH, Guvernul va examina posibilitatea solicitării încetării supravegherii grupului de cauze.

Autorități responsabile: MJ, PG, Parlament, Guvernul/ANPCV, MMPS, MAI, CSM, INJ

Parteneri de cooperare: Proiectul Consiliului Europei „Sprijin în implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova” Faza II.

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
Măsurile Individuale						
6.1	Cauza <i>Vieru</i>: Măsurile procesuale care pot fi întreprinse pentru remedierea deficiențelor constatate de Curte nu sunt încă clarificate.	Examinarea posibilității reluării investigației privind decesul lui T. și a inițierii unei investigații privind celelalte fapte de violență în familie și de încălcare a ordonanțelor de protecție. Prezentarea unei poziții motivate asupra măsurilor procesuale	Prezentarea informațiilor de către Procuratura Generală, până la 20 octombrie 2026. Informarea CM-DH, până la finele trimestrului din anul 2027.	Poziție motivată a Procuraturii Generale privind posibilitatea întreprinderii unor măsuri procesuale sau, după caz,	Procuratura Generală urmează să prezinte o poziție motivată privind	Procuratura Generală

		care pot fi întreprinse.		impedimentele juridice care exclud asemenea măsuri, prezentată CM-DH.	posibilitatea întreprinderii unor măsuri procesuale sau, după caz, impedimentele juridice existente.	
Măsuri generale						
6.2	Instrumentele utilizate de autoritățile competente pentru evaluarea riscurilor în cazurile de violență în familie nu sunt standardizate la nivel interinstituțional.	Evaluarea posibilității introducerii unui formular standardizat comun pentru evaluarea riscurilor, inclusiv a domeniului de aplicare, a responsabilităților, a resurselor necesare și a termenelor de implementare. Elaborarea formularului, dacă autoritățile competente confirmă necesitatea acestuia.	Evaluarea posibilității introducerii formularului, până la sfârșitul primului trimestru al anului 2027. Eventuala elaborare a acestuia, conform termenelor coordonate cu autoritățile responsabile.	Concluzii privind posibilitatea și condițiile introducerii formularului standardizat; proiectul formularului elaborat, dacă se constată necesitatea acestuia.	Autoritățile responsabile urmează să prezinte informații privind instrumentele utilizate și posibilitatea introducerii unui formular standardizat comun.	Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
6.3	Faptele de violență în familie sunt supuse unor regimuri paralele de sancționare, penal și contravențional. CM a solicitat modificări legislative: excluderea sistemului contravențional sau a alinierii cadrului contravențional la recomandările GREVIO.	Evaluarea cadrului normativ în vederea excluderii sistemului contravențional, alternativ, a alinierii cadrului contravențional la recomandările GREVIO.	Pe parcursul anului 2027, conform termenelor care urmează să fie coordonate cu autoritățile responsabile.	Concluziile autorităților privind oportunitatea modificării cadrului legislativ, inclusiv în lumina recomandărilor GREVIO.	Oportunitatea modificării cadrului legislativ urmează să fie examinate de autoritățile responsabile.	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Justiției; Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie; Procuratura Generală.
	Informațiile disponibile nu sunt suficiente pentru	Colectarea și prezentarea informațiilor privind sistemele de colectare a datelor,	Ianuarie 2028.	Informații actualizate, date	Informațiile, datele	Agenția Națională de Prevenire și

6.4	evaluarea de către CM a progreselor în dezvoltarea sistemelor de colectare a datelor și a procedurilor aplicate pentru examinarea plângerilor privind violența în familie.	procedurile de înregistrare și examinare a plângerilor, statisticile actualizate și dezagregate, precum și exemplele practice relevante.		statistice dezagregate și exemple practice privind examinarea plângerilor, prezentate CM-DH.	statistice și exemple practice urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie; Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală
6.5	Este necesară continuarea instruirii profesioniștilor implicați în examinarea cazurilor de violență în familie, cu accent pe prevenirea pasivității instituționale și a abordărilor stereotipe.	Organizarea activităților de instruire inițială și continuă pentru judecători, procurori și organele de urmărire penală, precum și prezentarea informațiilor privind conținutul și participanții la instruire.	Acțiune continuă în perioada 2026-2028, conform programelor aprobate de instituțiile responsabile.	Programe și materiale de instruire elaborate; activități desfășurate și date privind participanții prezentate CM.	Informațiile privind instruirile desfășurate sau planificate urmează să fie prezentate de autoritățile responsabile.	Institutul Național al Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii; Procuratura Generală; Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Națională de Prevenire și Combatere a Violenței împotriva Femeilor și a Violenței

7. Grupul Șarban

Cauze: Șarban (cererea nr. 3456/05, hotărâre definitivă din 4 ianuarie 2006);

Canuda (nr. 4670/16, hotărâre definitivă din 17 mai 2022);

Mașaeu (nr. 14043/18, hotărâre definitivă din 4 aprilie 2023).

Tematica: aplicarea nejustificată a arestului preventiv

Obiectiv: Prevenirea priverilor nejustificate de libertate și a aplicării excesive a arestului preventiv, prin motivarea corespunzătoare a încheierilor judecătorești, utilizarea măsurilor neprivative de libertate, consolidarea pregătirii profesioniștilor și instituirea unui remediu compensatoriu pentru încălcările Articolului 5 din Convenție. Se urmărește crearea premiselor pentru transferarea grupului în procedura standard sau încetarea supravegherii, în funcție de progresele prezentate la examinarea CM-DH din 2027.

Statut: ultima examinare a grupului de către CM DH a avut loc în septembrie 2025 (decizia CM/Del/Dec(2025)1537/H46-22). CM a închis supravegherea măsurilor individuale în cauzele Eșanu și Petrenco și alții, precum și supravegherea aspectului referitor la Articolul 11 din cauza Petrenco și alții;

Calendar:

- Pe parcursul anului 2026: continuarea instruirilor pentru judecători, procurori și alte categorii profesionale privind existența bănuiei rezonabile, motivarea arestului preventiv și caracterul excepțional al priverii de libertate;
- Până la sfârșitul anului 2026, termen intern propus: definitivarea proiectului de lege privind acordarea despăgubirilor persoanelor private de libertate cu încălcarea Articolului 5 din Convenție, transmiterea acestuia Consiliului Europei pentru expertizare și promovarea adoptării în lectură finală;
- În anul 2027: prezentarea unui Plan sau Raport de acțiuni actualizat și reluarea examinării grupului de către CM-DH. În funcție de progresele realizate, Guvernul va solicita transferarea grupului în procedura standard sau a încetării supravegherii.

Autorități responsabile: MJ, CSM, INJ, PG, Inspectoratul National de Probațiune, MAI, Parlamentul, Guvernul.

Parteneri de cooperare: Proiectul CoE „Consolidarea sistemului de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova faza II”

Nr.	Problema reținută de CM	Acțiunea	Termen de realizare	Indicator de realizare	Stadiul realizării	Autorități responsabile
7.1	Este necesară continuarea instruirii actorilor din justiție cu privire la aplicarea Articolului 5 din Convenție, în special existența bănuiei rezonabile, motivarea arestului preventiv și caracterul excepțional al priverii de libertate.	Organizarea activităților de instruire pentru judecători, procurori și alte categorii profesionale relevante, precum și continuarea dialogului profesional pe platforma Consiliului consultativ de pe lângă Agentul guvernamental.	Acțiune continuă în perioada 2026-2028, conform programelor instituțiilor responsabile.	Programe și materiale de instruire elaborate; activități desfășurate și date privind participanții	Informațiile privind instruirile desfășurate sau planificate urmează să fie prezentate de autoritățile	Institutul Național al Justiției; Consiliul Superior al Magistraturii; Procuratura Generală

				prezentate CM-DH.	responsabile.	
7.2	Informațiile disponibile nu sunt suficiente pentru evaluarea aplicării măsurilor preventive neprivative de libertate și a capacității instituțiilor responsabile de supravegherea acestora.	Colectarea și prezentarea datelor privind aplicarea de către instanțe a măsurilor preventive neprivative de libertate, precum și a informațiilor privind capacitatea Poliției și a Inspectoratului Național de Probațiune de a supraveghea executarea acestora. Identificarea eventualelor necesități instituționale, logistice sau financiare.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Date statistice privind aplicarea măsurilor preventive neprivative de libertate și informații privind capacitatea instituțiilor de supraveghere, prezentate CM-DH.	Datele privind aplicarea măsurilor și capacitatea instituțiilor de supraveghere urmează să fie prezentate de autoritățile responsabile.	Ministerul Afacerilor Interne; Consiliul Superior al Magistraturii
7.3	Remediul național actual nu oferă compensație tuturor persoanelor private de libertate cu încălcarea Articolului 5 din Convenție.	Definitivarea proiectului de lege privind acordarea compensațiilor persoanelor private de libertate cu încălcarea Articolului 5 din Convenție, transmiterea acestuia Consiliului Europei pentru expertizare și promovarea adoptării în lectură finală;	Până la sfârșitul anului 2026, termen propus care urmează să fie confirmat în procesul de coordonare.	Proiect de lege definitivat, consultat și transmis spre adoptare Parlamentului.	În curs de realizare. Etapa actuală a proiectului și termenul definitivării acestuia urmează să fie confirmate de Ministerul Justiției.	Parlamentul
7.4	CM-DH a solicitat date statistice actualizate pentru anii 2025-2026 privind aplicarea măsurilor preventive.	Colectarea, centralizarea și prezentarea datelor statistice privind aplicarea măsurilor preventive în anii 2025-2026.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Date statistice centralizate pentru anii 2025-2026, prezentate CM-DH.	Datele și informațiile solicitate urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Consiliul Superior al Magistraturii; Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească

7.5	CM-DH a solicitat informații privind măsurile adoptate pentru abordarea independenței insuficiente a judecătorilor de instrucție, experiența profesională a acestora și volumul ridicat de muncă.	Colectarea și prezentarea informațiilor privind măsurile adoptate sau planificate, experiența profesională a judecătorilor de instrucție și volumul de muncă al acestora.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Informații privind măsurile adoptate sau planificate, experiența profesională și volumul de muncă al judecătorilor de instrucție, prezentate CM-DH.	Informațiile urmează să fie prezentate de autoritățile competente.	Consiliul Superior al Magistraturii; Agenția Digitalizare în Justiție și Administrare Judecătorească
7.6	CM-DH a solicitat informații privind recomandările oferite judecătorilor de instrucție pentru examinarea cererilor apărării de audiere a martorilor sau de administrare a altor probe în procedurile privind arestarea preventivă.	Identificarea și prezentarea ghidurilor, recomandărilor și practicii relevante privind examinarea acestor cereri. Examinarea necesității elaborării sau completării îndrumărilor existente.	Până la următoarea comunicare către CM-DH.	Informații privind recomandările și practica relevantă, prezentate CM-DH; necesitatea elaborării sau completării acestora clarificată.	Recomandările și practica relevante urmează să fie identificate de autoritățile competente.	Consiliul Superior al Magistraturii;

8.1	În opt cauze din grup, investigațiile privind relele tratamente sunt încă pendinte sau au înregistrat întârzieri.	Continuarea investigațiilor pendinte și prezentarea, pentru fiecare cauză, a acțiunilor efectuate, rezultatelor obținute, măsurilor care mai pot fi întreprinse și eventualelor impedimente.	Prezentarea informațiilor actualizate către CM privind investigațiile pendinte, până la <u>1 septembrie 2026</u> . Ulterior, conform termenului de raportare stabilit de CM-DH și calendarului fiecărei investigații.	Informații actualizate și documentate privind evoluția fiecărei investigații, rezultatele și eventualele impedimente, prezentate CM.	În curs de realizare. Evoluția fiecărei investigații și acțiunile planificate au fost prezentate de către Procuratura Generală.	Procuratura Generală
Măsuri Generale						
8.2	Numărul cauzelor penale inițiate și al cauzelor trimise în judecată este redus, iar rata achitărilor este ridicată în cauzele privind presupusele rele tratamente.	Prezentarea datelor statistice și a explicațiilor privind numărul redus al cauzelor penale inițiate și al cauzelor trimise în judecată, precum și rata ridicată a achitărilor.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Date statistice și explicații privind soluțiile adoptate, prezentate CM..	Informațiile relevante și explicațiile relevante urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Procuratura Generală; Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești și Consiliul Superior al Magistraturii
8.3	CM-DH a solicitat informații privind situația polițiștilor cercetați pentru presupuse rele tratamente și măsurile administrative sau disciplinare aplicate.	Prezentarea datelor care confirmă demisia sau eliberarea din funcție a polițiștilor acuzați de rele tratamente în urma investigațiilor interne, precum și a clarificărilor privind transferarea temporară la alte atribuții sau aplicarea altor măsuri preventive pe durata investigației.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Date și exemple privind situația persoanelor cercetate și măsurile aplicate, prezentate CM.	Informațiile urmează să fie prezentate de autoritățile competente	Ministerul Afacerilor Interne; Inspectoratul General al Poliției (autoritate adăugată suplimentar de către AG) Procuratura Generală
8.4	Este necesară clarificarea modului în care practica efectuării verificărilor	Prezentarea informațiilor și clarificărilor privind alinierea practicii procurorilor referitoare la efectuarea verificărilor preliminare înainte de pornirea urmăririi	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel	Informații și clarificări prezentate	Cadrul aplicabil și practica relevantă urmează să fie	Procuratura Generală

	preliminare înainte de pornirea urmăririi penale în cauzele privind presupusele rele tratamente este aliniată la standardele Convenției.	penale la standardele Convenției..	târziu în anul 2027.	CM.	prezentate de procuratură.	
8.5	CM a solicitat informații și clarificări privind aplicarea unor sancțiuni efective și disuasive în cauzele privind relele tratamente.	Colectarea și prezentarea informațiilor privind sancțiunile aplicate în cauzele referitoare la relele tratamente.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Informații și clarificări privind sancțiunile aplicate, prezentate CM.	Informațiile și clarificările urmează să fie prezentate de către autoritățile competente.	Procuratura Generală
8.6	CM a solicitat informații și clarificări privind disponibilitatea, calitatea și confidențialitatea examinărilor medicale în custodia poliției, precum și independența personalului medical.	Colectarea și prezentarea informațiilor privind procedurile aplicabile, accesul la examinări medicale, documentarea leziunilor, confidențialitatea examinării și statutul personalului medical.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Informații privind procedurile și practica examinărilor medicale în custodia poliției, însoțite de date și exemple relevante, prezentate CM.	Procedurile aplicabile și practica relevantă urmează să fie prezentate de autoritățile competente	Ministerul Afacerilor Interne; Procuratura Generală
8.7	CM a solicitat informații privind măsurile adoptate pentru prevenirea condamnărilor bazate pe declarații obținute prin tortură sau alte rele tratamente.	Prezentarea cadrului legal și a practicii judiciare privind excluderea probelor obținute prin tortură sau alte rele tratamente, precum și a măsurilor de instruire sau îndrumare profesională relevante.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Informații și clarificări privind măsurile adoptate, prezentate CM.	Informațiile relevante urmează să fie colectate de la autoritățile competente.	Consiliul Superior al Magistraturii; Procuratura Generală; Institutul Național al Justiției

8.8	CM a solicitat date statistice actualizate și dezagregate privind plângerile de rele tratamente și investigațiile aferente.	Colectarea și prezentarea datelor statistice dezagregate după statutul persoanelor acuzate, autoritatea în cadrul căreia acestea activau, soluțiile adoptate și tipul sancțiunilor aplicate.	Până la următoarea examinare a grupului de către CM-DH, cel târziu în anul 2027.	Date statistice actualizate și dezagregate, prezentate CM	Datele urmează să fie colectate și centralizate de autoritățile competente.	Procuratura Generală.
-----	--	--	--	---	---	-----------------------

9. Cauza I.C. v. Republica Moldova (nr. 36436/22, hotărâre definitivă la 27 mai 2025).

Tematica: exploatarea prin muncă și abuzul sexual asupra unei femei cu dizabilitate intelectuală, plasată într-o familie după dezinstituționalizare; investigații ineficiente; lipsa adaptării procedurilor la vulnerabilitatea reclamantei; victimizare secundară și discriminare (Articolele 3, 4, 8 și 14 din Convenție).

Statut: Cază nouă, clasificată în procedura de supraveghere avansată. Guvernul a prezentat primul Plan de acțiuni la 27 noiembrie 2025. CM nu a examinat încă măsurile raportate și nu a adoptat o decizie asupra cauzei.

Obiectiv: Continuarea măsurilor individuale și generale inițiate de Guvern și prezentarea unor rezultate concrete la prima examinare a cauzei de către CM-DH. Planificarea etapelor ulterioare va fi ajustată după adoptarea primei decizii a Comitetului.

Măsurile individuale raportate de către Guvern:

- plata satisfacției echitabile acordate reclamantei;
- achiziționarea unei locuințe pentru reclamantă, și depunerea sumei rămase într-un cont bancar deschis pe numele acesteia;
- acordarea sprijinului social și monitorizarea situației reclamantei de către serviciile sociale și autoritatea publică locală;
- continuarea demersurilor pentru identificarea unei forme legale adecvate de sprijin sau reprezentare a reclamantei;
- depunerea din oficiu de către Procuratura Generală a unei cereri de revizuire a hotărârilor pronunțate în cauza penală referitoare la exploatarea și abuzarea reclamantei;
- examinarea de către Inspectoratul de Poliție Soroca a acțiunilor funcționarilor implicați în dezinstituționalizarea reclamantei și ale persoanelor care au efectuat urmărirea penală.

Evoluție ulterioară primului Plan de acțiuni:

- la 30 iulie 2026, Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire formulată de Procuratura Generală și a dispus rejudecarea cauzei în ordine de recurs.

Măsurile generale raportate de către Guvern:

- emiterea de către Procuratura Generală a Circularei din 4 aprilie 2025, prin care procurorii și organele de urmărire penală au fost informați despre constatările Curții în cauza I.C.;
- solicitarea aplicării unor măsuri pentru prevenirea unor deficiențe similare, inclusiv adaptarea audierilor la necesitățile victimei și prevenirea victimizării secundare;
- organizarea de către Institutul Național al Justiției a instruirilor pentru judecători, procurori și alți profesioniști privind aplicarea Convenției, combaterea traficului de persoane, investigarea acestor infracțiuni și protecția victimelor.

Calendar:

- 27 noiembrie 2025: prezentarea primului Plan de acțiuni al Guvernului către CM DH;
- 30 iulie 2026: redeschiderea efectivă a procedurii naționale prin admiterea cererii de revizuire;
- Prima examinare de către CM-DH: actualizarea Planului în funcție de evaluarea Comitetului și stabilirea termenelor pentru măsurile restante;

Autorități responsabile: PG, CSM, CSJ, INJ, MMPS, Agenția pentru Gestionarea Serviciilor Sociale cu Specializare Înaltă, Centrele de plasament, Agenția Teritorială de Asistență Socială „Nord-Est”, Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca, Primăria comunei Ocolina.